

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Hajba Tamás ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Squarra A.Thomas ügyvéd által képviselt **I.r., II.r., III.r., IV.r. és V.r. alperesek** ellen kártérítés megfizetése iránti perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. október 27. napján kelt 15.P.21.236/2006/40. számú ítélete ellen a felperes részéről 41. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az illetéktügyben eljáró hatóság felhívására fizessen meg az állam javára 900.000,- (Kilencszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, továbbá 15 napon belül fizessen meg az alperesek részére 1.875.000,- (Egymillió-nyolcszázhetvenötezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezése folytán felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint 1993. március 23-án **Helység1** Megyei Jogú Város, mint bérbeadó és az **"A"** Kft. (a korábbi III.r. alperes) között határozatlan időre szóló bérleti szerződés kötött a **Helység1, "B"** lakótelep szám alatt található 210 m² alapterületű helyiségre, gyógyszerár működtetése céljából. A bérleti szerződés 1993. április 14. napjával módosításra került, e szerint az eredeti bérlő helyére a **"C"** Kft. lépett bérlőként, egyúttal a bérbeadó hozzájárult ahhoz, hogy a bérlő a bérlemény használatát 107 m² - a gyógyszerár - tekintetében a **"D"** Bt. felperes részére engedményezze. A Bt. 1993. augusztusára kialakította a gyógyszerárat és az a működését 1993. szeptember 20. napjával kezdte meg az akkori beltág, néhai **"E"** (korábbi II.r. alperes) gyógyszerészi magántevékenység folytatásához szükséges engedélye alapján. **"E"** beltág tagsági viszonya 1993. december 18-ával megszűnt, elszámolásra azonban a felperes és a volt tag között nem került sor. Az ezzel kapcsolatos vita odáig fajult, hogy 1994. január 1-én és 2-án a bérleményből a felek egymást kizárták és végül a gyógyszerárat a továbbiakban az

"A" Kft. (korábbi III.r. alperes) működtette, ugyancsak "E" gyógyszerész engedélye alapján. A felperes ezt követően a **Helység 1-i** Városi Bíróságon P.20.285/1994. szám alatt indított pert "F" I.r. alperes, "E" II.r. alperes és az "A" Kft. III.r. alperesekkel szemben. "F" (korábbi I.r. alperes) a felperesi kültag K és K Kft-ben rendelkezett üzletrésztulajdonnal, valamint tagja volt a korábbi III. r. alperesnek, a "A" Kft-nek.

A P.20.285/1994. szám alatt folyamatban lévő perhez került egyesítésre a P.20.354/1994. szám alatti per, amelyben felperesként a "A" Kft. I.r. felperes és "E" II.r. felperes indítottak a "D" Bt. - a jelen per felperese - ellen annak megállapítása iránt, hogy az ingatlan birtoklására a felperesek jogosultak.

Egyesítésre került a P.21.442/1994. számú per, amelynek peres felei teljes mértékben megegyeztek a P.20.285/1994. szám alatti eljárás peres feleivel és a kereseti kérelem tárgya is azonos volt. Ugyancsak egyesítésre került a P.21.605/1994. szám alatti per, amelynek felperese a "C" Kft. (a jelenlegi felperes kültagja), alperese pedig "F" és "E" volt, a kereseti kérelem pedig azonos a P.20.285/1994. szám alatti perben előterjesztettel.

Egyesítésre került a P.21.606/1994. számú per, melynek felperesei a jelen per felperese és "G" beltág, alperesei pedig "F" és "E" voltak. E perben a felperesek az alpereseket elszámolásra, a használati díj, vagyoni és nem vagyoni kár valamint általános kártérítés megfizetésére kérték kötelezni.

A perbeli ingatlanban "E" gyógyszerész engedélye alapján 1994. januártól 1995. március 1-ig a "A" Kft., 1995. március 1-től a birtokba bocsátásig a K és K Bt. - a jelenlegi IV.r. alperes - működtetett gyógyszerertárat.

A **Helység1-i** Városi Bíróság P.20.285/1994/60. számú közbenső ítéletét a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a Pf.20.899/1996/6. számú ítéletével akként változtatta meg, hogy azt részítéletnek tekintette és "F", "E" és a "A" Kft. alpereseket azonnali hatállyal kötelezte a perbeli bérleménynek a gyógyszerertár által használt rész vonatkozásában a felperes birtokba bocsátására. Az alperesek 1997. március 21-én a helyiséget a felperes birtokába adták, majd rendőrségi eljárást követően az un. officina bútorok is visszakerültek a felperes birtokába. A jogerős ítélettel szemben az alperesek által előterjesztett felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.22.790/1997/3. számú végzésével elutasította.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a kártérítés iránt indított P.20.693/2000. számú perben 51. szám alatti ítéletében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesek ("F" I.r., "E" II.r., "A" Egészségügyi és Kereskedelmi Szolgáltató Kft. III.r., "H" Kft. IV.r., "F" és "I" Szolgáltató Betéti Társaság V.r. alperesek) birtokháborítást követek el és kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg az I.r. felperesnek 14.693.564,-Ft-ot, valamint kamatai 4.000.000,-Ft általános kártérítést, 1.000.000,-Ft nemvagyoni kártérítést, 1.110.839,-Ft-ot pedig bérleti és közüzemi díj címén. E perben felperesként még a jelenlegi felperes, valamint a K és K Kft. jogutódként a "J" Bt. szerepelt. Időközben a "A" Kft. III.r. alperes a "H" Kft. IV.r. alperes, valamint a "J" Bt. II.r. felperes jogutód nélkül megszűnt, "F" I.r. alperes

és "E" II.r. alperes meghalt, így a másodfokú eljárásban felperesként már kizárólag a "D" Bt. „va.” felperes, alperesként "F" örököseiként I.r. alperes, "K" II.r. alperes, III.r. alperes, "E" örököseként "E" IV.r. alperes, valamint a III.rendű alperes és "I" Szolgáltató Bt. V.r. alperes szerepelt.

A Fővárosi Ítéltábla 2006. szeptember 21. napján kelt 14.Gf.40237/2006/11. számú végzésével a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság P.20.693/2000/51. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásban a "E" szemben előterjesztett kereseti kérelemtől a felperes elállt. A per IV. r. alpereseként a "F" és "I" Bt. „v.a.” került megjelölésre, valamint a felperes kereseti kérelmét kiterjesztette az V.r. alperesre.

A felperes többször módosított kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen a Ptk. 334. §-a alapján, ezen belül az I. és II.r. alpereseket az 1997. évi CLXIV. törvény 56. §. (3) bekezdésében foglaltak alapján korlátlanul és magánvagyonuk terhére is 15.060.262,-Ft és ezen összegnek középátlagos kamatai megfizetésére. Álláspontja szerint a felperest néhai "E" volt beltaggal szemben az akkor hatályos 1988. évi VI. törvény 81. §. és a társasági szerződés 11. pontjában foglaltaknak megfelelően elszámolási kötelezettség terhelte. A kilépés időpontjában fennállott állapot szerint a P.20.693/2000. számú perben 44. sorszám alatt beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján a gyógyszertár üzleti forgalmi értéke 1993. decemberében 15.824.000,-Ft volt. Az 1993. év végi elszámolásból további 502.182,-Ft illeti meg a felperest. Így a felperesnek járó 16.326.182,-Ft-tal szemben számolandó el a kilépő tagot megillető 8 %-os részesedés, melynek összege 1.265.920,-Ft, a kettő összeg különbözete pedig a kereseti kérelem szerinti 15.060.262,-Ft.

Ezt meghaladóan kérte, hogy a bíróság a Ptk. 195. §. (1) és (3) bekezdésében, a Ptk. 339. §-ában, 355. §. (2) bekezdésében és a Ptk. 344. §-ában írtakra tekintettel egyetemlegesen kötelezze az alpereseket, ezen belül az I. és II.r. alpereseket az 1997. évi CLXIV. törvény 56. §. (3) bekezdése alapján korlátlanul és magánvagyonuk terhére is 81.510.000,-Ft és ezen összeg középátlagos kamatai megfizetésére. Hivatkozott arra, hogy a felperest a gyógyszertár mint üzlethelyiség birtoklásától elzárták, a gyógyszertár mint üzleti vagyon működtetésében akadályozták. A gyógyszertárat az "A" Kft. jogtalanul birtokolta, majd ezt követően a jogtalan birtoklást illetően a Kft. jogutódának kell tekinteni a IV.r. alperes III.rendű alperes és "I" Betéti Társaság „va.”-t, illetőleg a "L" Betéti Társaságot, mint V.r. alperest. Előadta, hogy a **Helység1**-i Városi Bíróság P.20.285/1994/60. számú, a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Pf.20.899/1999/6. számú ítéletével jogerőre emelkedett részítélete kötelezte "F", "E" és az "A" Kft. alpereseket a **Helység 1**, "B" lakótelep 515. szám alatti helyiségnek a benne lévő felszerelési tárgyakkal a felperes birtokába bocsátására azonnali hatállyal. Hivatkozott arra, hogy a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.031/2008/4. számú ítélete szerint a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság ítélete a jogellenes magatartás tekintetében ítélt dolgot teremtett, a birtokháborítás tárgyában hozott ítélet jogereje a felekre és azok jogutódaira is kiterjed. A gyógyszertár működtetése révén a korábban perben beszerzett szakértői vélemény alapján az időközben eltelt 15 évre vetítve a felperes 81.510.000,-Ft adózott eredménytől esett el.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság P.20.899/1996/6. számú másodfokú határozata alapján az állapítható meg, jogellenes magatartást az időközben elhunyt "F" és az ugyancsak elhunyt "E" magánszemélyek, valamint az "A" Kft. tanúsított, így ítélt dolog csak e három személy, illetőleg az ő jogutódai vonatkozásában és kizárólag csak a birtokháborító magatartást illetően állapítható meg.

Valamennyi alperes tekintetében vitatták, hogy a felperessel az önkormányzat által kötött 1993. április 14-i szerződés érvényes lenne, hivatkoztak arra, hogy a szerződésmódosítás semmisnek tekintendő, mert az az 1/1972. (I.19.) Kormányrendelet 23. §-ába és 1. §. (1) bekezdés b.) pontjába, valamint az 1/1971. (II.8.) Kormányrendelet 2. §-ába, 86. §. (3) és (4) bekezdésébe és így a Ptk. 200. §. (2) bekezdésébe és 234. §. (1) bekezdésébe ütközik.

Ezt meghaladóan hivatkoztak arra, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság ítélete csak a bérlemény „A” jelű részére vonatkozóan állapította meg a jogellenes birtoklást, de ez nem jelenti azt, hogy magát a gyógyszerterát, mint üzletet birtokolták volna jogellenesen az akkori alperesek. Amennyiben a felperes arra hivatkozik, hogy az alperesek őt az üzlet birtoklásában gátolták és erre kíván kártérítési igényt előterjeszteni, úgy ezen igénye elévült, mert ezzel kapcsolatban 2009-et megelőzően előadást nem tett. Utaltak arra, hogy a „patikavagyon” tekintetében jogellenes birtoklásra vonatkozóan jogerős ítélet nem született. Az ezzel kapcsolatos esetleges felperesi igény ugyancsak elévült, tekintettel arra, hogy a felperes által hivatkozott jogerős részítélet 1997. március 14. napjától a felperes rendelkezésére állt és a felperes előadása szerint is a helyiséget az akkori alperesektől 1997. március 20-án visszakapta, a jogellenes magatartás ezen időponttal lezárult. Vitatták, hogy amennyiben az alperesek kártérítési felelőssége megállapítható, az egyetemleges lenne.

Álláspontjuk szerint a felperesi kereset kizárólag a bérlemény és az abban lévő felszerelési tárgyak visszaadására felszólító jogerős részítéleten alapul, márpedig a bérlemény és a bútorok visszaadása megtörtént. További jogellenes magatartás megállapítása iránti kérelmet pedig felperes a 16 éve húzódó perben nem terjesztett elő. Hivatkoztak arra, maga a felperes adta elő, hogy a berendezés részét képező bútorokat részben visszakapta. A felperes keresetében nem kérte vissza a még esetlegesen hozzá vissza nem juttatott berendezési tárgyakat. Mivel ezzel kapcsolatban korábban végrehajtást nem kért, így erre alapított igénye a Vht. 57. §-a szerint elévült, figyelemmel a Ptk. 324. §. (1) bekezdésében és a Ptk. 327. §. (2), valamint (3) bekezdésében foglaltakra.

Előadták, hogy az I. és II.r. alperesek a korábban a perben I.r. alperesként szereplő "F" törvényes örököseiként csak a "F", mint magánszemély jogellenes magatartásáért felelhetnek, márpedig ezzel kapcsolatban az is megállapítható, hogy a jelenlegi I., II. és III.r. alperesek "F"-tól nem örökölték semmit, illetőleg a vissza nem került berendezési tárgyak vonatkozásában az I., II., III.r. alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelemmel kapcsolatban is megállapítható, hogy az elévült. Amennyiben a felperes keresetét arra alapítja, hogy az I. és II.r. alperesek korábban a "A" Kft. tagjai voltak, úgy figyelemmel kell lenni arra, hogy a "A" Kft. jogutód nélkül megszűnt, az I. és II.r. alperesek felperes által hivatkozott mögöttes felelősségével kapcsolatban pedig megállapítható, hogy a "A" Kft.-vel szemben a felszámolási eljárás során igényt nem érvényesített a felperes.

A IV. r. alperes kifejtette, hogy az ő vonatkozásában jogellenes magatartását a jogerős részítélet nem állapított meg, a IV.r. alperes a bérlemény „A” jelű részét 1997. március 20.

napjával bezárólag használta, így az erre vonatkozó kártérítési igény elévült. A felperes által hivatkozott IV.r. alperesi jogellenes magatartás 1997. március 20. napjával lezárult, így az ezt követő időszakra kártérítési igény vele szemben egyébként sem érvényesíthető.

Az V.r. alperes ugyancsak hivatkozott arra, hogy reá nézve a jogerős részítélet megállapítást nem tartalmaz, az V.r. alperes a bérlemény „A” jelű részében soha nem üzemeltetett gyógyszerterát, azt nem használta, mint ahogy az 1997. május 23. és 1998. október 1. között visszaszolgáltató officina bútorokat sem használta vagy hasznosította. A jogerős részítélet 1997. március 14. napján kelt, ehhez képest az V.r. alperest a cégjegyzékbe 2002. november 4. napján jegyezték be. Nem állapítható meg, hogy a felperes az V.r. alperessel szembeni kereseti kérelmét pontosan mire alapítja. Az összecszerűséget illetően hivatkozott arra, hogy a bérleményt a jogerős részítélet alapján a felperes birtokába bocsátották, amennyiben abból berendezési tárgyak hiányoztak és ezzel kapcsolatban többletköltsége keletkezett volna a felperesnek, úgy legfeljebb ezzel kapcsolatban terjeszthetne elő kárigényt, de nem számolhat el az alperesekkel szemben elmaradt hasznot.

A felperes még azt követően sem nyitott gyógyszerterát, hogy mind a bérleményt, mind a berendezési tárgyakat visszakapta. A felperes által követelt nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatban a BH 1996.358. számú határozat alapján önmagában a nem vagyoni kártérítésre az nem ad alapot, hogy a felperes nem gyakorolhatta megsértett tulajdonjogát a birtokháborítási helyzetre figyelemmel. Az alperesek vitatták a felperes által hivatkozott igazságügyi könyvszakértői vélemény megállapításait, mert az álláspontjuk szerint több helyen csak valószínűsítéseket tartalmaz. Utaltak arra, hogy a felperes nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének sem a Ptk. 340. §. (1) bekezdésben foglaltak ellenére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes kereseti kérelmét elutasította, egyben kötelezte a felperest, hogy az állam javára fizessen meg 900.000,-Ft eljárási illetéket, az alperesek jogi képviselője részére pedig 6.200.000,-Ft + ÁFA ügyvédi munkadíjat.

Ítéletének indokolásában megállapította: az nem vitatott, hogy "F", "E" és az "A" Kft. jogellenes magatartást követtek el a gyógyszerterát birtokba vételével. Nem volt vitatott az sem, hogy "E" beltagi tagsági viszonyának megszűnését követően (1993. december 18.) az elszámolás nem történt meg a felperes és a volt tag között. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban azonban hangsúlyozta, hogy a jelenlegi per alperesei nem "F", "E" és az "A" Kft., hanem "F" örökösei, valamint a IV.r. és V.r. alperes.

Az elsőfokú bíróság a 15.060.262,-Ft-os megfizetésére irányuló kereseti kérelemmel kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy az kizárólag a felperes és néhai "E" (korábbi II.r. alperes) között fennállt tagsági jogviszonyon alapult. Az elszámolás jogi alapját ezt meghaladóan a felperes nem jelölte meg és a perben rendelkezésre álló adatok alapján más elszámolási alap nem is állapítható meg. A jelenlegi alperesek és jogelődek nem állnak elszámolási viszonyban a felperessel, ezért ez a kereseti kérelem alaptalan, így e vonatkozásában a kereset összecszerűségét a bíróság nem vizsgálta.

A kártérítésre alapított kereseti kérelmet illetően megállapította, hogy a **Helység1**-i Városi Bíróság P.20.285/1994/60. számú határozata, valamint a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Pf.20.899/1996/6. számú másodfokú határozata nem tartalmazott rendelkezést a jelen per IV. és V.r. alpereseire. Felperes a IV. és V.r. alperesekkel kapcsolatban mindössze arra hivatkozott, hogy a IV.r. alperes 1995. március 1-től 1997. március végéig a perbeli

bérleményben gyógyszerterátiát üzemeltetett, az V.r. alperes pedig a jogellenesen birtokába került felperes tulajdonát képező üzleti vagyont birtokolja. A felperes a IV.r. alperessel szembeni igényét csak a megyei bíróság előtt 2000. évben áttétel folytán indult perben terjesztette ki és kérte terhére a vitatott bérlemény „B” jelű helyiségére irányulóan a birtokháborítás tényének megállapítását, ebből eredő kára megtérítését. A per azonban e vonatkozásban időközben megszűnt. A felperes az üzlethelyiséget meghaladóan a Ptk. 188. §. (1) bekezdése szerinti birtokháborítás megállapítását más vagyontárgyakra a IV. r. alperessel szemben nem kérte, csak arra utalt, hogy a IV.r. alperes a perbeli bérleményt jogellenesen birtokolta. Mivel IV.r. alperes terhére birtokháborítás nem állapítható meg, így kártérítésre sem kötelezhető.

Ugyanígy a felperes az V.r. alperessel szemben sem kérte annak megállapítását, hogy birtokháborítást követett el sérelmére. Utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy az V.r. alperes 2002-ben alakult és vele szemben kereseti kérelem először 2007-ben került előterjesztésre. A birtokháborítás ténye, mint jogellenes magatartás ilyen megállapításra irányuló kereseti kérelem hiányában, illetőleg a rendelkezésre álló peradatok alapján nem állapítható meg az V.r. alperes vonatkozásában, figyelemmel arra is, hogy az V.r. alperes székhelye **Helység1**, **"B"** lakótelep 402. Így a megyei bíróság a IV. és V.r. alperesek vonatkozásában jogellenes magatartás hiányában utasította el a kereseti kérelmet.

Az I., II. és III.r. alpereseket illetően az elsőfokú bíróság megállapította, legutóbbi keresetmódosításában a felperes nem hivatkozott arra, hogy az I., II. és III.r. alperesek néhai **"F"** jogutódaként felelősséggel tartoznának a **"F"** által elkövetett birtokháborítással okozott kárért. A Ptk. 679. §. (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel az I., II. és III.r. alperesek ezen az alapon nem is kötelesek kártérítés megfizetésére. Az I. és II.r. alperesekkel szemben az 1997. évi CXIV. törvény 56. §. (3) és (4) bekezdésére alapított kereseti kérelem pedig azért nem alapos, mert e felelősségi tényállás az elsőfokú bíróság megállapítása szerint olyan esetekre vonatkozik, amikor a korlátozottan felelős tag nemcsak tőkéjével járul hozzá a társaság működéséhez, hanem tagsági jogait felhasználva úgy befolyásolja a társaság működését, hogy az hátrányosan hat a hitelezők érdekeire. Ugyanakkor a felperes hitelezőként a **"A"** Kft. ellen folyt felszámolási eljárásban nem jelentkezett be, így mögöttes felelősség érvényesítésére sincs lehetősége. A felperes nem bizonyította azt sem, hogy az I., II.r. alperesek tagsági jogaikkal visszaéltek volna. A pertárgy értékét 96.570.262,- Ft-ban állapította meg az elsőfokú bíróság, a perköltségről pedig a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben ismételt hivatkozott a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.031/2008/4. számú végzésében foglaltakra, mely szerint a birtokháborítás tárgyában hozott Komárom-Esztergom Megyei Bíróság másodfokú határozatának jogereje a Pp. 229. §. (1) bekezdése értelmében a felekre és azok jogutódaira is kiterjed a jogellenes birtoklás tekintetében. Hivatkozott arra, hogy a IV.r. alperes a korábbi per III.r. alperesének - a **"A"** Kft-nek - a jogutódként tekintendő, mert birtoklási jogát a jogerősen befejezett per alperesétől származtatja. Sérelmezte, hogy ezen előadását az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vette figyelembe, mint ahogy azt sem, hogy a felperes a kereseti kérelmét a Ptk. 361., 364., 193., 195. és 339. §-aira alapította. Fellebbezésében

előadta, hogy az elsőfokú bíróság eljárása a Pp. 3. §. (3) és (5) bekezdéseibe, valamint a Pp. 206. §-ában foglaltakba ütközött. Ezt meghaladóan támadta az elsőfokú bíróság ítéletét azért is, mert álláspontja szerint az úgynevezett „elszámolás” körébe tartozóan nemcsak a néhai "E"fel történő elszámolásra vonatkozott a kereseti kérelem. Az alperesekkel szembeni elszámolás a Ptk. 193. §-ában írtakra tekintettel került előterjesztésre. Előadta, hogy követelése lényegében az elszámolás keretében az alperesek által már ténylegesen ki nem adható gyógyszerár helyett annak 1994. évi értékben való megtérítésére irányult. Így az ezzel kapcsolatos ítéleti rendelkezés téves és sérti a Ptk. 193. §-ában, 361. §-ában és 363. §. (1) bekezdésében foglaltakat.

A kártérítés vonatkozásában hivatkozott arra, hogy a IV. és V.r. alperesek a korábbi III.r. alperes a "A" Kft. jogutódának tekintendők a jogellenes birtoklás vonatkozásában is, így a részükről a jogellenes magatartás, vagyis a károkozás alapjául szolgáló magatartás változatlanul megállapítható. A jogellenes cselekmény jogkövetkezményeiért ezért a IV. és V.r. alperes felel. Az 1997. évi CXLIV. törvény 56. §. (3) és (4) bekezdésével kapcsolatban előterjesztett kereseti kérelem elutasítását pedig azért sérelmezte, mert az eddig beterjesztett bizonyítékok alapján a felperes álláspontja szerint az egyértelműen megállapítható, hogy az I. és II.r. alperesek megvalósították a régi Gt. 56. §. (3) és (4) bekezdésében meghatározott tényállást: a "D" Bt-től elvonták a gyógyszertárat, azt ennek következtében a "A" Kft. működtette, majd ezt a vagyont a "A" Kft. vagyonából kimenekítve az I. és II.r. alperesek részvételével létrehozott társaságokba vitték át.. A birtokháborítás kapcsán utalt arra, azt nemcsak egyszeri magatartás valósítja meg, hanem a birtokháborítás mindaddig fennállt, míg a jogellenesen birtoklónak a dolgon gyakorolt hatalma nem szűnt meg. Így a birtokháborítás valamennyi olyan alperes vonatkozásában megállapítható, aki a perbeli bérleménybe székhelyet, vagy telephelyet telepített, illetőleg aki a vagyonnal - értve ezalatt a gyógyszertári vagyont - valamilyen formában rendelkezett.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. A jogalap vonatkozásában megismételték az elsőfokú eljárásban már előterjesztett ellenkérelmüket, hivatkozva arra, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Pf.20.899/1996/6.számú másodfokú határozatában nevesített alpereseket és magatartásokat meghaladóan további jogellenes magatartás, illetőleg további személyek jogellenes magatartásának megállapítását a felperes maga sem kérte. Utalt arra, hogy az I., II. és III.r. alperesek "F" után nem örököltek semmit, ezért nem kötelezhetőek az örökhagyó terhére megállapítható tartozás megfizetésére, valamint az I. és II.r. alperesekkel szemben a mögöttes felelősség érvényesítésére sincs lehetőség. A IV.r. alperessel kapcsolatban hivatkoztak az ellenkérelemben arra, hogy vele szemben jogellenes magatartás hiányában kártérítés megállapításának nincs helye, lényegében ugyanezen az alapon alaptalan az V.r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem is. A Ptk. 344. §. (1) bekezdése szerinti egyetemleges kötelezés feltételei sem állnak fenn, mert amennyiben volt is károkozó magatartás, úgy az egyes alperesek magatartásai mind időben, mind a magatartás tekintetében is elválnak egymástól. Az összegszerűség vonatkozásában ismételten utaltak arra, hogy az üzlet, illetve patikavagyon jogellenes birtoklását felperes nem kérte megállapítani az elsőfokú eljárásban és azt a korábbi jogerős ítélet sem állapította meg. A nem vagyoni kárral kapcsolatban ismételten utaltak a BH 1996.358. számú határozatra,

valamint az összecszerűség vonatkozásában fenntartották azt az álláspontjukat is, hogy nem megalapozott a felperes elmaradt hasznának 15 évre történő elszámolása sem.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy az ÁNTSZ tájékoztatása szerint 1994. január 1. napjától 1997. április 30. napjáig az akkori felperesek részéről nem érkezett az ÁNTSZ-hez működési engedély iránti kérelem. Ugyanezen időszakban azonban "E" rendelkezett személyes gyógyszerár működtetési joggal. Néhány "E" szakgyógyszerész személyi jogának visszavonására és új személyi jog engedélyezésére ezen időszakban nem került sor, így az ÁNTSZ tájékoztatása szerint más működtető részére nem lett volna lehetőség működési engedély kiadására.

Az így kiegészített, felülbírálatra alkalmas tényállás alapján is az állapítható meg, elsőfokú bíróság érdemben helyesen döntött a kereseti kérelem elutasításáról.

A 15.060.262,- forintos kereseti kérelemmel kapcsolatban helytállóan utasította el a kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság azzal, hogy az 1988.évi VI. törvény 81.§.(1) bekezdése szerint fennálló, a tagsági viszonyra alapított elszámolás alapján nem áll fenn követelés a felperes és a per jelenlegi alperesei között. Az 1988. évi VI. törvény 81.§.(1) bekezdése szerinti elszámolási jogviszony az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtetteknek megfelelően a felperes és a per korábbi II.r. alperese, "E" között állt fenn.

Megjegyzik az ítéletábra, hogy amennyiben a 15.060.262,- forint a felperes által hivatkozott elszámolás szerint az alperesek terhére elszámolható lenne, úgy a további kereseti kérelmek előterjesztésének nem lenne jogalapja. A felperesi kereseti kérelemben írtak szerinti elszámolás azt jelentené, az alperesek megváltották a gyógyszerár értékét, vagyis azt jogszerűen működtették volna tovább, így velük szemben további igény előterjesztésére a felperes nem lenne jogosult.

A kártérítés címén előterjesztett kereseti kérelemmel kapcsolatban a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Pf.20.899/1996/6.számú ítélete valamint a Győri Ítéletábra Pf.IV.20.035/2008/4. számú végzése alapján az kétséget kizáróan megállapítható, hogy a jogellenes birtoklásban a IV.r. alperes jogutóda az "A" Kft-nek, a korábbi III.r. alperesnek, hiszen jogát tőle származtatta. Kétségtelen, hogy a birtokháborító magatartás mint jogi minősítés a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság ítélete alapján az adott üzlethelyiségre és az abban lévő berendezési tárgyakra vonatkozott, s nem többre. Az üzlethelyiségre és a berendezési tárgyakra - az úgynevezett officina bútorokra - e birtokháborítás 1997. március 20-ával megszűnt. Ezen időpontig a IV.r. alperes mint jogutód birtokháborítása kétséget kizáróan megállapítható. A felperes e birtokháborítási tényállási kört meghaladóan azonban kártérítési igényét arra is alapította, hogy a birtokháborítás nem csak a bérleményre és a berendezési tárgyakra terjedt ki, hanem álláspontja szerint a fizikai valójában meg nem testesülő „patika működtetés”-ben megvalósuló üzleti tevékenységnek mint vagyonnak alperesi jogelődök részéről történő elorzása is birtokháborítást valósított meg.

Ez a felperesi előadás úgy értelmezendő, hogy a felperes a patika működésének elvonását tekintette jogellenesnek az alperesi jogelőd részéről. Ezzel kapcsolatban helytállóan hivatkoztak az alperesek arra, hogy ilyen jogellenes magatartás esetén egyetemlegesség nem állapítható meg a felperest esetlegesen megillető kártérítési igény vonatkozásában tekintettel arra, hogy mindegyik alperes csak a saját jogellenes magatartásáért felelhet.

A kártérítési igény körén belül elsődlegesen az ítéletábrla azt vizsgálta, hogy az üzlethelyiségre és a berendezési tárgyakra fennállt birtokháborítási magatartás ok-okozati összefüggésbe hozható-e a felperest ért kárral. Amennyiben ugyanis az üzlethelyiség bérleményre, illetőleg az ott lévő berendezési tárgyakra - úgy is, mint a felperes által nevesített „patika vagyona” - elkövetett birtokháborítás miatt nem tudta a felperes üzletét működtetni, ezáltal gazdasági tevékenységét gyakorolni, úgy ez esetben az ezzel összefüggésben a felperesnél felmerülő elmaradt jövedelem kárként jelentkezik.

Az ok-okozati összefüggés vizsgálata körén belül kiemelt jelentősége van annak, hogy e gyógyszerár működtetését ténylegesen mi akadályozta a felperes részéről, ez pedig csak a - kivételesnek minősíthető - jogszabályi környezet alapján értékelhető:

A perbeli patika működtetésével kapcsolatban a birtokháborítás kezdetekor a 9/1990.(III.28.) SZEM. rendelet 9.§.(1) bekezdése, valamint 1.§.(2) bekezdése volt az alkalmazandó jogszabály. A rendelet 9.§.(1) bekezdése szerint a gyógyszerész-vállalkozás keretében is csak akkor végezhet gyógyszerészi tevékenységet, ha az 1.§. (2) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelel. Az 1.§.(2) bekezdése a társas-vállalkozás keretén belül munkaviszony vagy tagsági viszony alapján gyógyszerészi tevékenységet végző személlyel kapcsolatos feltételeket határozza meg. A 9.§.(2) bekezdése szerint a gyógyszerész vállalkozói tevékenységét egyéni vagy társas-vállalkozásnál fennálló munkaviszonyának vagy tagsági viszonyának létesítését és megszüntetését a vállalkozó köteles a következő naptári hónap 5. napjáig a GyONY-nek és az MGYK-nak bejelenteni.

Az időben ezt követő 1994.évi LIV. törvény 15.§.(1) bekezdése szerint közforgalmú gyógyszerárat létesíteni, illetve működtetni csak a miniszter által engedélyezett személyi jog alapján lehet. A 15.§.(2) bekezdés alapján személyi jog engedélyezhető új közforgalmú gyógyszerár létesítéséhez megszűnt személyi jog helyébe, illetőleg a törvény 44.§.(1) és (2) bekezdéseiben meghatározott esetekben. A törvény 17.§.(1) bekezdése szerint a személyi jog a pályázatot benyújtó gyógyszerésznek engedélyezhető. E szabályozásból az következik, hogy a jogalkotó adott személyhez kötötte meghatározott körzetben patika működtetését.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre, az abban szabályozott, egyrészt egy meghatározott személyhez, másrészt egy ellátandó területhez kötődő „személyi jogra” figyelemmel a működtetés ellehetetlenülése közvetlenül nem a birtokháborító magatartással volt összefüggésben. A felperes a gyógyszerárat elsősorban azért nem tudta működtetni, mert "E" gyógyszerész a felperesi betéti társaságból kilépett, ezzel a felperesnél a működtetés joga megszűnt. Az 1988.évi VI. törvény alapján ez a kilépés néhai "E" részéről nem volt jogellenes, a társasági jog alapelveinek tekinthető ugyanis az, hogy mindenki szabadon választhatja meg kivel és milyen célra kíván együttműködni, s ez nem csak az alapításra, hanem a tagsági jog megszüntetésére biztosított alanyi jogosultság. Az

önmagában tehát jogszerű kilépéshez kapcsolódott az az elszámolási kötelezettség, amelyre az ítélet tábla a 15.060.262,- forintos kereseti kérelem kapcsán már utalt. Azon vagyontárgyakra, és vagyoni értékű jogokra, amelyeket "E" a kilépésének jogszerűsége ellenére jogellenesen vont ki a felperes működési köréből, nem az 1988.évi VI. törvény 81.§-a szerinti elszámolási viszony állt fenn a felek között, hanem a felperes ezzel kapcsolatban kártérítési igényt terjeszthetett volna elő.

"E" tagsági jogviszonyának megszüntetésével tehát a felperes ugyan jogosult volt az üzlethelyiség birtoklására a berendezési tárgyakkal együtt - hiszen a tagsági jogviszony megszüntetése nem tette jogszerűvé az alperesi jogelődök birtokháborító magatartását -, de a felperesnek a kilépéssel jogilag ellehetetlenült a lehetősége a patika működtetésére, mégpedig mindaddig, amíg ennek okát, a személyi jog hiányát, „orvosolni” nem tudta. A P.20.693/2000/22.szám alatt az iratok között elfekvő ÁNTSZ tájékoztatás alapján az állapítható meg, hogy néhai "E" szakgyógyszerész személyi jogának visszavonásáig nem volt arra lehetőség, hogy a felperes az általa bérelt üzlethelyiséget továbbra is patikaként működtesse. Nem vitatott tény, hogy a birtokháborító módon birtokolt üzlethelyiségből 1997. március 20-án történt kiköltözést követően a korábbi III.r. alperes "A" Kft. a működési tárgyi feltételeket egy másik, de a személyi jog ellátási körzetében lévő ingatlanban rövid időn belül biztosította és a "B" lakótelep 402. alatt a perbeli gyógyszerterárat 1997. május 20-ától kezdődően a "C" Kft., majd jogutódként a jelen per IV.r. illetőleg V.r. alperese működtette.

A fentebb kifejtettekre tekintettel: tévesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a patikavagyon működtetésének elvonásával a IV. és V.r. alperesek nem tanúsítottak jogellenes magatartást, ugyanakkor a felperes kártérítési igénye az alperesekkel szemben azért megalapozatlan, mert a felperes nem kizárólag, s elsődlegesen nem is a „patikavagyon” elvonása miatt került abba a helyzetbe, hogy a gyógyszerterárat tovább működtetni nem tudta. A döntő és közvetlen ok a „személyi jog elvonása” volt: onnantól a felperes nem rendelkezett olyan taggal, illetőleg olyan vele munkaviszonyban álló személlyel, aki szakgyógyszerésznek minősült, és akinek a személyes joga alapján gyógyszerterár üzemeltetésére lett volna jogosult.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I-II.és III.r. alperesek mint "F" jogutódai, csak az I.r. alperes mint magánszemély jogellenes magatartásáért felelnek, ami kizárólag az 1994. január 2. napján történt zárcserében manifesztálódott. Így az I. II. és III.r. alperesekkel szemben a felperes csak olyan kártérítést követelhet alappal, amely a zárcsere következtében állott be. Ugyancsak helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy az I-II-III.r. alperesek "F" tartozásáért a Ptk.679.§.(1) bekezdés alapján nem felelnek, mert a csatolt hagyatékátadó végzés alapján az állapítható meg, hogy az I-II-III.r. alperesek néhai "F" után nem örököltek.

Az 1993.március 23-án kötött bérleti szerződést követően létrejött 1993. április 14-i bérleti szerződés nem tekinthető a március 23-i szerződés módosításának tekintettel arra, hogy a szerződő felek a két szerződésben nem azonosak. A rendelkezésre álló adatok alapján az nyilvánvaló, hogy az 1993.április 14-i újabb szerződés megkötésére

nem a felek akaratával ellentétesen került sor, ezt támasztja alá néhai "F" taggyűlési jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata. Valamennyi érdekelt ráutaló magatartásával tudomásul vette, hogy az 1993.március 23-án kötött szerződés megszűnt és annak helyébe az 1993. április 14-én kötött újabb szerződés lépett. Ezt támasztja alá az, hogy 1993. szeptemberétől decemberéig a patikát úgy működtette a felperes, hogy azzal kapcsolatban sem "F", sem az "A" Kft. semmilyen igényt nem támasztott. Nincs olyan magatartás, amelyből arra lehetne következtetni, a "A" Kft. számára sérelmes volt az a helyzet, hogy az 1993.március 23-i szerződésben meghatározott bérleményt a felperes működteti. E körben nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a felperesi betéti társaság, valamint az "A" Kft. volt III.r. alperes tagjainak személyi összetétele azonos, az "A" Kft. a bérlemény után bérleti díjat a bérbeadó önkormányzatnak nem fizetett, a felperesi betéti társaság megalakítására a 2003. április 14-i szerződés megkötéséhez közeli időpontban került sor.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét eltérő indokok alapján a Pp.253.§.(2) bekezdés szerint helybenhagyta tekintettel arra, hogy a már kifejtettek szerint ok- okozati összefüggés hiányában a felperes kártérítési igényt a gyógyszerár üzemeltetésének elmaradásával kapcsolatban az alperesekkel szemben nem érvényesíthet.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp.78.§.(1) bekezdés alapján köteles az állam javára megfizetni a feljegyzett fellebbezési illetéket, valamint az alperesek számára megfizetni a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket. Az ügyvédi munkadíj ÁFÁ-t is magában foglaló összegéről az ítéltábla a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§.(1) és (2) bekezdés, (5) bekezdés és (6) bekezdés alapján rendelkezett.

Győr, 2010. március hó 24. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Szalay Róbert sk.. Maurer Ádám sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelélül:
Kiadó: